

*Marko Kravos***KROMPIR NA SRCU****SREČA SVETA**

Veliko poti si človek utre,
veliko stvari se spotoma zgodi,
velika dela počne, kdor veliko vidi.

Ogenj zakuri in bliske kroti,
z uzdo kovano zagospodari čez kopno,
izumi gladko kolo in zobate stroje.

Zvezdam pogleda pod krilo, mikrobom v oči,
bogovce norce izuri za višje cilje,
v plastiko se zavije pred nemilim nebom.

Vse položaje ljubezni izkusi: smešne in krute,
skroji si zastave vseh barv, smešne in resne,
postroji domoljube, cincarje in kosobrine.

Znane so te stvari in že vse poveščane,
pa niso največje. Od tega se svet ne vrti,
svet ima drugačne kroglične ležaje.

Pod zemljo, na skrito, rase krompir,
siv, brez duha in prave oblike,
melje vsakdanjo prst za en sam nastop.

Kdo ga je prvi izgrebel, kdo prvi z ognjem
pozlatil, mu izvabil slast, pristrčni hrust
in rajsko vonjavo? In mu dal ime in veljavo?

Ah, domovina, rad bi ti rekel krompir.

KOŽA

Lastna koža mi postaja velika,
otožno se z mene poveša.
Sem res tako malo zrasel?
Mi telo že po malem uhaja?

Širi se hiša, čez noč preprede
pajčevina votlo prostornino
in dolgo, mrzlo potovanje
vodi od mize do bele postelje.

V stolpni uri vrabec trka,
komaj še seže glas do srca.
Ohlapne so moje dežele,
z ene in druge strani
je vse več tujine.

KOT ROSA, KOT SMOLA

Jutro je, potem vse do večera
sonce nad vsem. In potem
se gre spat, v vodoravno lego.
Vedno bolj vodno, vedno bolj ravno.
In kaj potem? Še nekajkrat to.
Potem potem potem pride smrt,
kot pik komarja. In še potem?
Pride jutro, nov dan, znova si tu,
nerazpoznaven, prerojen
za en metuljev let.
Kmalu potem struna spet počí,
že smo ponoči. In zdaj?
Potem pa še enkrat
drug svet, drugo življenje, nov bog,
vse gre lepo za soncem okrog.
Kaj pa po vsem tem?
Vstajaj naprej ob rani zori
in hodi, hodi.
Ena noga je noč, ena svetloba,
ene se rosa drži, ene pa smola.
Saj sploh ni videti, kam grem.
In kaj potem! Skozi tebe gre večni krog.
Tu smrt nima nog.

VELIKO VSEGA

Veliko vsega se zgodi
od jutra do večera.
Slapovi padajo,
drevesa nosijo nebo,
svet žubori od nešteti bitij,
vse, kar ni, še bo.

Zamolkel mir potem pregne dan.
Zatisnjene oči. Noč sope čez stvari:
toliko vsega je treba izbrisati,
toliko vsega je že prešlo.

TRETJA VRATA

Trdo zapahnjena
trdo okovana
visijo na svojih tečajih
z nageljni porisana
z zvestim hropcem v noči
v ponos in varnost
stojijo v obokanih podbojih
pod vklesanimi črkami gospodarja.

Streha je šla z vetrovi
zidovi so že vsi odpadli
pa mraz zdaj ne seže do živega.
Potrkaj. Ko se mi javiš
te s soljo in svežo vodo
sprejemem na domačem pragu.
Ob sveči se pomeniva
o vremenu in zadnji letini.

NA MARTINOVO

V globini se tema gosti,
po gladini sreča plava,
večeru krona zažari
na temenu morja.

Zvezde znova klijejo
iznad tihega obzorja,
mravlje pa pospravljajo
perje petelina.

Nedosegljivo daljavo
zastre čarobna milina.
Do dna bo treba izdihniti,
natočiti si novega vina.

VETER, GLASOVI

Kaj vse glasov sem preizkusil,
zdaj vendarle znam oponašati veter.
Blaženo veje iz mene njegov gozdni mir.

Ne jázim se več v svojih slepih globinah,
zbližan s stvarmi
sežem do zadnjega lista v bukovi hosti.

Vršim prek površin, donim od vseh oblín,
s tanko struno so speta zrna v zemlji,
in skozi prenapeti čas se prebijajo
uglašena žitna stebila.

Vsak dih odmeri utrip, določi zven,
v brizgih priteka zvok,
v sojih šum, v slapovih grom.
Šele iz vsega tega kapne beseda.

OGENJ V USTIH

Besedišče kar mrgoli,
gnete se ob vesoljni obli,
pa je nikoli ne predre,
vedno mimo zdrsne.
Največja skrivnost pri tem je,
čemu še odpiram usta.

Ogenj v njih sveti in greje,
saj bi brez tega vladala tod
prazgodovina.
Ne morem ga k srcu stisniti,
pa sva v blagem razmerju: mikroklima.

Kar tako, samo od sebe
se bo umirilo to gostolenje jezika.
Z bisernim molkom obdan
bom ugledal svet skozi bele sanje.

Tam si spet z novim rojem besed
neko premraženo pokolenje neti požar,
se pripravlja na odrešilno klanje.
Čemu še odpirati usta.

Z GOLIM JEZIKOM

Dajati roko na ogenj
ni dobro,
roke pepel postanejo.
Iti po macafizeljne
s tako družbo,
ej, kako ti noge spodrežejo.

Nisi še vase skočil,
nisi se v besu razpočil,
ali sam s sabo prepir začel?
Tudi brez rok in brez nog
še vedno sukaš svoj rog,
svoje vražje jezikalo?

Saj se jim ni izšlo.
Še se v sedlu držijo,
pa votel panj jahajo.
Predolgo so s prazno slamo
konju osle kazali,
zdaj votel panj jahajo.

Res se jim ni izšlo.
Z golim jezikom se ljubim
in ližem novembrsko meglo.
Gledam, kako se spotikajo,
z neumrljivim smehom
mršim svetobolju brado.

ROGOVI

Spet v isti rog bi trobil rad
in čutil množico in njeno varno sapo.
Pa je rogov preveč,
kot listov na solati,
ki pase mi jo polžji zbor rogati
na tej božji njivi.

JESEN

Monotono šušti denar,
nezadržno odpada,
nad srečo bedi vladar,
nad zdravjem začasna vlada.

V moštu vre nova omama,
jesén nateguje noči,
a zlatolaska kar sama
neodgovorno zaspi.

V daljavi nabožno petje
in grom pretresa nebo,
tako se poslavlja stoletje,
nikomur za njim ni hudo.

BARČICA

Po morju spet barčica plove,
po mokrem se vije nam pot,
iz bivšega v boljše svetove
brezkončno prisrčnih je zmot.

Utrne se zvezdna država,
ostane ušivi spomin,
iz roda v rod išče se glava,
obrita in brez usedlin.

Nekoč je bilo vse narobe,
od jutri: človeka nikar!
Zdaj žabe in žolne in gobe
na Kranjskem so spet gospodar.

Ko nag sem, me varje marela,
vesel sem domačih ljudi,
prostrana je moja dežela,
ne vidim ji kraja v megli.

Trst, november 1993